

O PERSONALITATE DISTINSĂ A FILOLOGIEI ROMÂNEȘTI DR. HAB., PROF. UNIV. ANGELA SAVIN-ZGARDAN LA 60 DE ANI



**Născută la 16 ianuarie 1959, în orașul Chișinău.
Filolog, domeniul de cercetare: semiotică, semantică, moti-
vologie, istoria limbii, metodologia limbilor străine.
Doctor habilitat în filologie (2014), profesor universitar
(2017).**

Personalitate de referință în filologia românească din Republica Moldova, îndrumător al multor generații de studenți, inițiator și coordonator al unor importante proiecte de cercetare, doctorul habilitat în filologie, profesorul universitar Angela Savin-Zgardan a împlinit frumoasa vârstă de 60 de ani. Inteligența, dăruirea profesională exemplară, responsabilitatea, perseverența și, în aceeași măsură, spiritul critic acut sunt atributele care o caracterizează.

Angela Savin-Zgardan s-a născut la 16 ianuarie 1959, la Chișinău, în familia Olgăi și a lui Arcadie Zgardan. Își face studiile la faimoasa Școala nr. 1 din Chișinău, actualmente Liceul Teoretic „Gh. Asachi”, unde tatăl său, Arcadie Zgardan, a fost director între anii 1967–1970. Crescută și educată în familie de intelectuali, și-a însușit, într-un mod firesc, încă din fragedă copilărie, o serie de valori precum demnitatea, respectul, dragostea de limba română și de neamul din care se trage, valori pe care le cultivă și le transmite atât de frumos copiilor săi.

„Fără continuitate noi nu putem exista, după cum nu putem exista fără rădăcini. Să nu uităm de rădăcinile noastre, să nu uitați voi, cei tineri, de rădăcinile voastre și astfel, vă rog, să transmiteți copiilor și nepoților voștri această idee de continuitate, de tradiție, de dragoste de patrie, de familie și de Dumnezeu”. Acesta este mesajul transmis de Angela Savin-Zgardan la încheierea Conferinței științifice omagiale care i-a fost dedicată la 31 ianuarie 2019, organizată de către Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”.

Ascensiunea sa profesională a fost marcată de câteva jaloane. În perioada 1976–1981 Angela

Savin-Zgardan urmează cursurile Facultății de Litere a Universității de Stat din Moldova, pe care o absolvă cu mențiune.

În 1981 este angajată în calitate de cercetător la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Moldovei, parcurgând toate treptele ierarhice specifice acestei activități: cercetător științific, cercetător științific superior, cercetător științific coordonator, cercetător științific principal. În anul curent împlinindu-se, iată, 38 de ani de activitate neîntreruptă la acest institut.

În 1996 susține teza de doctor cu titlul *Valori lexicogramaticale ale locuțiunilor verbale românești în plan sincron și diacronic*, coordonată de Nicolae Ravevschi, iar în 2014 îi este conferit titlul de doctor habilitat în filologie pentru lucrarea *Motivația unităților polilexicale stabile în limba română*, sub îndrumarea regretatului Anatol Ciobanu.

În perioada 2007–2014, a coordonat trei proiecte instituționale: *Criterii privind periodizarea limbii române* (2007–2009); *2. Factori interni și externi în evoluția limbii române* (2010); *3. Aspecte lexicogramaticale și socio-lingvistice în istoria limbii române* (2011–2014).

Din 2010 este șef al Sectorului de Istorie a limbii, dialectologie și onomastică din cadrul Centrului de Lingvistică al Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”.

Angela Savin-Zgardan este autoarea a patru monografii: *Valori lexicogramaticale ale locuțiunilor verbale românești în plan sincron și diacronic*, Chișinău: „Bons Offices”, 2001. 135 p.; *Probleme ale motivației unităților*

polilexicale stabile în limba română, Chișinău: Princeps Magna, 2011. 152 p.; *Motivația locuțiunilor verbale românești. Probleme ale actualității*, Chișinău: Elan Poligraf, 2008. 124 p.; *Motivația unităților polilexicale în limba română*, Chișinău, Dira-AP S.R.L., 2019.

A elaborat trei manuale și două dicționare (*Învățăm limba română. Curs intensiv. Elemente de gramatică, dialoguri și câteva zâmbete*, Chișinău: „Centrul lingvistic ABC-dava”, 1990. 200 p. (coautor); *Limba franceză pentru absolvire și admitere*, Chișinău: Litera, 1998. 128 p.; *Limba engleză pentru absolvire și admitere*, Chișinău: Litera, 1998. 136 p.; *Dicționar de valori lexico-gramaticale ale locuțiunilor verbale românești*. Chișinău: CEP U.S.M., 2004. 308 p.; *Ghid practic al gramaticii limbii române*. În: *Dicționar rus-român pentru elevi și studenți*, Chișinău: Vector, 2002, p. 392-410 (1,5 c. a.).

A publicat peste 70 de articole științifice atât în țară, cât și în străinătate.

Îmbină armonios pasiunea pentru cercetare cu vocația de profesor, reușind să exceleze în ambele domenii. Tind să cred că o caracteristică a tuturor spiritelor creatoare este faptul că vârsta nu le adaugă decât un plus de experiență. O experiență care, de la un an la altul, a însemnat îmbogățirea și diversificarea tematicii de cercetare, capacitatea de a-i stimula pe tineri, cărora le-a transmis, împreună cu cunoștințele de specialitate și ceva din entuziasmul căutărilor de noi teme de cercetare și de noi perspective în abordarea acestora.

Din 1999 până în prezent, Angela Savin-Zgardan activează și în calitate de profesor universitar la Catedra Filologie Romanică, ULIM, iar între anii 2015–2016 a deținut funcția de decan al Facultății de Litere la aceeași instituție.

Aria preocupărilor sale științifice și didactice este foarte largă. În centrul atenției cercetătoarei se află domeniul semanticii și al pragmaticii limbilor, descifrarea materialelor de arhivă și a textelor vechi în limba slavonă veche și în limba română veche (sec. XII–XVIII), istoria limbii române, a metodologiei studierii limbilor străine, a predării limbii române la clasele de aolingvi etc. Dar cea mai constantă preocupare a sa

din ultimii ani reprezintă studiul motivației, sub toate aspectele ei.

Pe lângă activitatea de cercetare și cea didactică, face parte din numeroase comisii, seminare științifice de profil și consilii științifice. Timp de 15 ani a fost secretar științific al Consiliului științific specializat din cadrul Institutului de Filologie al AȘM. Este membru al Școlii Doctorale în Științe Umaniste, Politice și ale Comunicării ce funcționează în cadrul ULIM și membru al Școlii Doctorale de la Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”; membru al Seminarului metodologic din cadrul Institutului de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu” și membru al Seminarului metodologic, Facultatea de Litere, USM; membru al Colegiului de redacție al revistei științifice de profil „Philologia”; de câțiva ani este membru al Comitetului de Dezvoltare Strategică la Universitatea de Stat din Tiraspol, cu sediul la Chișinău, fiind delegată în acest post de către Ministerul Culturii, Educației și Cercetării. Este expert național în filologie și educație, activând în calitate de evaluator-expert al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare a Republicii Moldova (ANACEC) în cadrul Comisiei pentru Acreditare și Evaluare în domeniul științelor umaniste și artelor. În anul 2018 a fost aleasă membru al ANACEC.

Coordonează patru teze de doctorat, două doctorande fiind din România.

Este important de adăugat că în toate aceste activități, deloc puține, investește pasiune, competență și responsabilitate, completate de o mare voință și o capacitate de muncă demne de toată admirația.

La 31 ianuarie 2019, în semn de înaltă prețuire pentru rezultatele valoroase în munca de cercetare și de promovare a lingvisticii românești, Angelei Savin-Zgardan i-a fost conferită cea mai înaltă distincție a Academiei de Științe a Moldovei – Medalia „Dimitrie Cantemir”.

La mulți ani, distinsă Doamnă! Vă dorim ani mulți cu sănătate și forță creatoare!

Dr. Inna Negrescu-Babuș